

Scenariusz lekcji

Temat lekcji: Azja – kontynent geograficznych kontrastów.

Cele lekcji:

Uczeń:

- analizuje kontrasty klimatyczne wykorzystując mapy tematyczne w atlasie,
- opisuje położenie geograficzne Azji,
- oblicza rozciągłość południkową i równoleżnikową,
- określa zróżnicowanie klimatyczne i roślinne Azji,
- analizuje układ sieci rzecznej Azji,
- przedstawia rekordy i kontrasty geograficzne w Azji.

Czas trwania lekcji: 45 min.

Wykaz pomocy dydaktycznych:

- prezentacja multimedialna,
- atlasy geograficzne,
- karta pracy.

Metody pracy: obserwacja, dyskusja, praca z atlasem geograficznym, praca indywidualna.

Przebieg lekcji:

Lp.	Działanie nauczyciela	Treść instrukcji dla ucznia	Czas (min.)	Użyte materiały /pomoce
1	Zapoznaje uczniów z tematem i celami lekcji		2	
2	Prezentuje slajd 1 – Azja na tle innych kontynentów	Oceńcie wielkość Azji na tle innych kontynentów	2	prezentacja
3	Prezentuje slajd 2 – Granice Azji	Na podstawie informacji zawartych na slajdzie: - Obliczcie rozciągłość południkową i równoleżnikową - Odpowiedzcie jakie wnioski się wam nasuwają na podstawie wyników obliczeń?	7	Prezentacja Atlas Karta pracy
4	Nawiązując do wniosków uczniów (bardzo duża rozciągłość południkowa) przedstawia slajd 3 – Strefy klimatyczne i roślinne w Azji. Najeżdża kursorem na kolejne strefy klimatyczne i pokazuje klimatogramy charakterystycznych dla tej strefy klimatów i zdjęcia formacji roślinnych. Po omówieniu z uczniami wszystkich typów klimatów i formacji roślinnych zadaje pytanie:	- Odszukajcie w atlasie mapę: strefy klimatyczne świata i krajobrazy Azji. - Na podstawie prezentowanego slajdu i map w atlasie: - Podajcie nazwę <u>tej</u> strefy klimatycznej, jaki typ klimatu <u>tu</u> występuje. Na podstawie prezentowanego klimatogramu omówcie <u>ten</u> klimat. Na podstawie zdjęcia nazwijcie <u>te</u> formację roślinną i ją opiszcie - Jakie kontrasty dostrzeżliście w Azji, po zapoznaniu się z klimatem i roślinnością tego kontynentu? - Zapiszcie je na przeciwnych promieniach „słonecznej” mapy mentalnej w karcie pracy	15	Prezentacja Atlas Karta pracy
5	Nawiązuje do zróżnicowania klimatycznego Azji i wyświetla slajd 4 –	- Odczytajcie nazwy miejscowości i wartości skrajnych wartości	5	Prezentacja Karta Pracy

	Skrajności klimatyczne.	temperatur i opadów notowanych w Azji. - Umieśćcie je na mapie mentalnej		
6	Poleca uczniom otwarcie mapy fizycznej Azji.	- Odszukajcie na mapie fizycznej nazwy najwyżej i najniżej położonego punktu na Ziemi i zapiszcie ich nazwy i wysokości na mapie mentalnej	4	Atlas Karta pracy
7	Prezentuje slajd 5 – Wody powierzchniowe Azji.	Odpowiedzcie na podstawie slajdu i mapy fizycznej: - Do jakich zlewisk należy Azja? - Odczytajcie nazwy rzek w zlewisku Oceanu..... - Oszacujcie jaką część Azji stanowi obszar bezodpływowy? - Czym w Azji i w świecie wyróżnia się Morze Kaspijskie, Jezioro Bajkał, Jezioro Aralskie, Morze Martwe. - Uzupełnijcie mapę mentalną o dostrzeżone skrajności	7	Prezentacja Atlas Karta pracy
8	Podsumowuje lekcję. Zadaje pracę domową.	Ułóżcie krzyżówkę, poprzez utworzenie haseł i odpowiedni dobór krótkich, aby mogły one dać rozwiązanie: KONTRASTY AZJI. Przy tworzeniu haseł starajcie się wykorzystać jak najwięcej informacji i rozwiązań, poznanych na lekcji. Krzyżówkę wykonajcie w komputerze, a następnie ją wydrukujcie i wklejcie do karty pracy	3	

Wybór literatury dla nauczyciela:

B. Dobosik, A. Hibszer, J. Soja, „Puls Ziemi 2”, Nowa Era 2010.

Atlas Geograficzny „Polska kontynenty świat”, Nowa Era.

Uwagi metodyczne dla nauczycieli dotyczące wykorzystania ICT:

Prezentacja multimedialna:

1. Slajd 1 – przedstawia mapę konturową świata, na której Azja jest wyróżniona kolorem. Na obszarze każdego kontynentu podana jest jego powierzchnia.
2. Slajd 2 – Mapa konturowa Azji na której kolorem czerwonym pokazana jest granica pomiędzy Azją i Ameryką Północną, Australią, Afryką. Byłoby wskazane, aby na slajdzie obszar graniczny między Azją i Europą ulegał powiększeniu, np. po najejchaniu kursorem na linię granicy, a obiekty graniczne były podpisane. Na mapie zaznaczamy i podpisujemy skrajne punkty kontynentu oraz ich odpowiednie współrzędne.
3. Slajd 3 – mapa konturowa Azji z zaznaczonymi granicami stref klimatycznych. Po najejchaniu kursorem na daną strefę – wypełnia się ona kolorem. Po najejchaniu na odpowiednie pola danej strefy – wyświetlają się klimatogramy i zdjęcia formacji roślinnych. Proszę uwzględnić w prezentacji następujące typy klimatów: równikowy wilgotny, zwrotnikowy suchy i monsunowy, podzwrotnikowy kontynentalny, umiarkowany kontynentalny ciepły, umiarkowany kontynentalny chłodny, okołobiegunowy subpolarny i polarny oraz odpowiadające im formacje roślinne. Jeżeli uzyskanie proponowanych efektów technicznych będzie zbyt trudne i czasochłonne, należy je zastąpić ciągiem slajdów: strefa klimatyczna – klimatogram ze zdjęciem formacji roślinnej, kolejna strefa itd.

4. Slajd 4 – mapa konturowa Azji, na której zaznaczono: Ojmiakon, Tirat Zevi, Čerapuńdzi i Turfan oraz podano wartości zanotowanych tam skrajnych temperatur lub opadów.
5. Slajd 5 – mapa konturowa z wodami powierzchniowymi. Obszary zlewisk poszczególnych oceanów oraz obszar bezodpływowy pokryte są delikatnymi barwami. Proszę podpisać następujące jeziora i podać odpowiednie dane: Morze Kaspijskie (powierzchnia), Jezioro Bajkał (głębokość, objętość), Morze Martwe (głębokość depresji, zasolenie), Jezioro Aralskie (powierzchnia dawniej – obecnie).

Karta Pracy:

1. Zadanie 1 – ciąg około 10 obiektów geograficznych, z których uczeń wybiera i podkreśla te, które leżą na granicy Europy i Azji.
2. Zadanie 2 – Tabela . W pierwszej kolumnie cieśniny: Beringa, Bosfor, Bab al. Mandab, Dardanele. W drugiej kolumnie uczniowie wpisują kontynenty, które oddzielają.
3. Zadanie 3 – Mapa konturowa Azji. Na mapie zaznaczamy skrajne punkty Azji, podajemy ich nazwy oraz wartości szerokości lub długości geograficznej.
Pod mapą robimy miejsce na obliczenie przez uczniów rozciągłości południkowej i równoleżnikowej.
4. Zadanie 4 – mapa mentalna w kształcie Słońca. W środku koła wpisujemy KONTRASTY AZJI i umieszczamy dookoła 12 promieni (6 par) na końcach których uczniowie zapiszą poznane kontrasty (nie wszystkie kontrasty da się połączyć w pary) np.: Bajkał – najgłębsze jezioro świata, największy zbiornik wody słodkiej na Ziemi; Morze Martwe – najbardziej słony zbiornik wodny na Ziemi.